

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2024/012 van 9 februari 2024

INLEIDENDE SAMENVATTING

De uitbetalingsactor ging over tot een terugvordering van de sociale toeslag van verzoeker, ten bedrage van 918,78 euro voor de periode van 1 september 2021 tot en met 30 juni 2023. Op basis van processen-verbaal in een strafonderzoek en een fraudebeoordeling van de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket werd de samenwoning en het vormen van een feitelijk gezin door verzoeker vastgesteld, waardoor het dossier werd herzien.

Verzoeker kan hier niet mee instemmen en beroept zich op mantelzorg, waarbij zij geen gezin en geen koppel vormen.

De Geschillencommissie wijst erop dat er tegenstrijdigheden zijn in de verklaringen van betrokkenen. Zo zouden zij in augustus 2022 aan de politie hebben aangegeven dat zij in de zomer voornamelijk in de woning van verzoeker verblijven en dat zij in de winter in de woning van mevrouw verblijven. Er wordt door verzoeker echter aangegeven dat hij nooit lang weg kan blijven uit zijn woning, aangezien hij dient in te staan voor verzorging van zijn dieren daar.

In hun respectievelijk verhoren geven verzoeker en mevrouw aan dat zij een relatie hebben, doch dat er geen sprake is van samenwoning, dat zij op regelmatige basis bij elkaar overnachten en dat zij elkaar helpen wanneer nodig. Zo helpt verzoeker mevrouw met haar verplaatsingen omdat zij niet met de auto kan rijden, hij brengt haar dan bijvoorbeeld naar haar doktersafspraken; hij helpt haar eveneens met bijvoorbeeld telwerk.

Verzoeker geeft aan dat er sprake is van mantelzorg doch dat zij geen gezin vormen en geen koppel zijn (wat dus in tegenspraak is met de eerdere verklaringen aan de politie van zowel verzoeker als van mevrouw). De Geschillencommissie merkt echter op dat verzoeker geen attest van mantelzorg bijbrengt, hoewel daarom verzocht werd door het secretariaat van de Geschillencommissie.

Uit de gegevens van de nutsvoorzieningen kan enkel worden afgeleid dat er een verbruik is op beide adressen, wat in elk geval ook overeenstemt met de verklaring van verzoeker en mevrouw dat zij om het half jaar op de ene dan wel op de andere plaats verblijven. De politie stelt zelf dat er geen opmerkelijke verschillen zijn vast te stellen, enkel dat het elektriciteitsverbruik iets hoger lag in de periode van 21 maart 2021 tot 1 april 2022 op het adres van verzoeker. In de periode van 21 augustus 2021 tot en met 16 mei 2022 stond het elektriciteitscontract van de woning van mevrouw te op naam van verzoeker.

Op basis van de verschillende elementen in het dossier, oordeelt de Geschillencommissie dat er sprake blijkt te zijn van het vormen van een feitelijk gezin in de zin van het BVR Sociale Toeslagen: er is immers sprake van een leefeenheid waarin twee personen feitelijk samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier, wat in casu het geval is. De Geschillencommissie oordeelt dat het verzoek **ongegrond** is.

Opgroeien

Opgroeien
Geschillencommissie Groeipakket
Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
opgroeien.be
groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2024/012

9 februari 2024

REPERTORIUMNR. GC/23/A0363

INZAKE : De heer, wonende te

- Verzoeker -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij –

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 26 september 2023 door verzoeker werd ingediend bij de Geschillencommissie Groeipakket¹, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 8 augustus 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 25 oktober 2023 waarbij aan verzoeker de ontvankelijkheid van zijn verzoek werd meegedeeld;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op het feit dat alle partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 9 februari 2024 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoeker, noch verwerende partij is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 9 februari 2024;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoeker is de grootvader van het kind (°.....2021). Het kind is op het adres van verzoeker gedomicilieerd sinds 23 juni 2021. Vanaf juli 2021 ontvangt verzoeker het Groeipakket voor het kind als opvoeder van het kind.

Op 17 september 2021 ontving verwerende partij een plaatsingsbericht: het kind is sinds 22 juli 2021 gepleegplaatst (perspectiefbiedende pleegplaatsing) bij verzoeker. Op 10 augustus 2022 ontving verwerende partij opnieuw een plaatsingsbericht: het kind is sinds 3 augustus 2022 geplaatst in de instelling CKG Het kind is nog steeds bij verzoeker gedomicilieerd. Er wordt door verwerende partij sedert augustus 2022 1/3de aan verzoeker betaald, 2/3de aan de instelling.

Op 24 juli 2023 ontving verwerende partij verschillende PV's en een fraudebeoordeling van de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket waaruit bleek dat verzoeker sinds 21 augustus 2021 zou samenwonen met mevrouw, waardoor het dossier werd herzien.

Indien rekening werd gehouden met het inkomen van zowel verzoeker als van mevrouw werd het grensbedrag om recht te hebben op een sociale toeslag overschreden. Om die reden ging verwerende partij bij beslissing d.d. 8 augustus 2023 over tot terugvordering van 918,78 euro bij verzoeker voor de periode van 1 september 2021 tot en met 30 juni 2023, bestaande uit de sociale toeslag overeenkomstig art. 18 Groeipakketdecreet (waarbij de betaling vanaf 1 september 2022 gebeurde volgende de verdeelsleutel 1/3de – 2/3de) en de supplementaire sociale toeslag overeenkomstig art. 18/1 Groeipakketdecreet.

Verzoeker kan daar niet mee instemmen, stellende dat mevrouw instond als mantelzorger en dat zij geen gezin en geen koppel vormen.

3. Standpunt van verzoeker:

De verzoeker verwoordt zijn grieven als volgt in zijn verzoek d.d. 26 september 2023 (letterlijke weergave):

“Naar aanleiding van de brief die ik van jullie ontving kan ik niet deze beslissing als correct beschouwen.

..... stond in als mantelzorger en heeft deze taak met veel zorg uitgevoerd en dit doet zij nu nog zover het voor haar mogelijk is.

Wij vormen geen gezin en zijn geen koppel.”

Per e-mail d.d. 19 oktober 2023 heeft verzoeker een kopie van de betwiste beslissing van verwerende partij bezorgd.

Per e-mail d.d. 25 januari 2024 vroeg het secretariaat van de Geschillencommissie aan verzoeker of hij een attest van mantelzorg kon bijbrengen, maar daar werd tot op heden geen reactie op ontvangen.

4. Standpunt van verwerende partij:

4.1. Beslissing tot terugvordering van verwerende partij aan verzoeker d.d. 8 augustus 2023:

“Je hebt een bedrag van € 918,78 ten onrechte ontvangen (voor de detaillering verwijzen wij naar de herberekeningstabel) voor de periode 01/09/2021 – 30/06/2023.

Wij vernamen via de Inspectie- en Begeleidingsdienst je sinds 21/08/2021 een feitelijk gezin vormt met Mevr., zonder dat zij officieel op jouw adres is gedomicilieerd.

Een ‘feitelijk gezin’ wordt gedefinieerd als een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen, samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier (art. 1 BVR Sociale Toeslagen).

Je ontving ten onrechte de maandelijkse sociale toeslagen over de periode vanaf 01/09/2021 tot en met 30/06/2023, waarbij deze betaling vanaf 01/09/2022 verloopt via de 1/3-2/3de verdeelsleutel. De betalingen ervan waren in strijd met artikel 18 van het Groeipakketdecreet en de artikels opgenomen in het Besluit Vlaamse Regering aangaande Sociale Toeslagen.

Je ontving eveneens ten onrechte de extra supplementaire sociale toeslag over november 2022 en april 2023. De betaling ervan was in strijd met artikel 18/1 van het Groeipakketdecreet.

Je ontvangt van ons een Groeipakket, we houden maandelijks 10% in op de betaling van je Groeipakket tot je schuld vereffend is (art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket). Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

Indien je ervoor kiest om de openstaande schuld zelf terug te betalen, dan kan je de betaling overmaken op onze rekening (...).

(...)”

4.2. Standpunt van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie d.d. 15 januari 2024:

“De feiten

Meneer heeft een begunstigenkerndossier met hemzelf als enige begunstigde voor zijn kleinkind (.....2021). Op 23.06.2021 verhuist het kind van zijn ouders naar de heer waardoor het voorvermelde dossier opgestart wordt vanaf 07.2021 met de heer als opvoeder. Sedert deze datum en tot op heden ontvangt meneer het Groeipakket voor het kind

Op 17.09.2021 ontvangen onze diensten een plaatsingsbericht met betrekking tot het kind Sedert 22.07.2021 is het kind gepleegplaatst bij zijn grootvader, de heer Het betreft een perspectiefbiedende pleegplaatsing.

Op 10.08.2022 ontvangen onze diensten een plaatsingsbericht met betrekking tot het kind Sedert 03.08.2022 is geplaatst in de instelling CKG Het dossier wordt aangepast waarbij er verder en tot op heden betaald wordt in een 1/3de – 2/3de verhouding waarbij meneer het 1/3de ontvangt.

Op 24.07.2023 ontvangen onze diensten een P.V. (..... d.d. 06/01/2023), navolgend P.V.'s (..... d.d. 06/02/2023 en . d.d. 07/02/2.....023) (zie bijlage 1) en een fraudebeoordeling van de sociale inspectiediensten van het VUTG. De fraudebeoordeling stelt dat meneer sedert 21.08.2021 samenwoont met mevrouw (.....1966) en dat er fraude weerhouden wordt. Het dossier van meneer wordt om deze reden herzien vanaf 21.08.2021. Omdat de fraude een periode van meer dan 6 maanden bevat, dient het dossier besproken te worden op het fraudeplatform.

Het dossier van meneer wordt op het fraudeplatform van 03.08.2023 besproken onder nummer FR_905_20230803_27. Het platform beslist op deze datum om het dossier van meneer niet te weerhouden als fraude met 5 van de 6 stemmen. Er zijn te weinig elementen in het dossier die het intentioneel handelen kunnen staven. De samenwoonst wordt echter niet betwist. Dit advies wordt aanvaard door het afdelingshoofd Audit, beheer en toezicht – VUTG.

Volgende elementen komen uit de P.V.'s en werden gepresenteerd aan het platform:

- Interventie 22.08.2022 op het adres van de heer
Begunstigde verklaart aan politie een koppel te zijn. Zij verblijven in de herfst-wintermaanden op het adres van de partner en in de lente-zomermaanden op zijn adres. Zijn woning betreft een bungalow met veel grond en dit van de partner een appartement.

Eveneens woonstcontrole op het adres van de partner. De burens verklaren dat ze reeds 14 dagen niemand gezien hebben op het adres.

- Buurtonderzoek 13.01.2023 op het adres van de heer
Zowel meneer als mevrouw zijn op dat moment aanwezig op het adres van de heer

- Buurtonderzoek 09.01.2023 en 11.01.2023 bij mevrouw

De auto van de heer wordt niet opgemerkt. Er is wel een ondergrondse parkeergarage aan het gebouw.

Burens verklaren dat de heer op regelmatige basis op bezoek komt maar nog verblijft in zijn eigen woning. Mevrouw woont er vast.

De heer heeft op 18.04.2022 en 24.04.2022 meldingen gedaan aan de lokale politie over een loslopende hond en over een samenscholing. Deze zaken gaan over meldingen nabij het appartement van mevrouw

- Verhoor 06.02.2023 van mevrouw

Verklaart te verblijven op haar wettelijk adres.

Zij en de heer slapen soms samen maar niet elke dag. Onze begunstigde helpt haar o.a. bij het rondrijden naar afspraken in het kader van de revalidatie aangezien ze geen rijbewijs heeft.

Mevrouw heeft reeds 2 huwelijken achter de rug en wenst het rustig aan te doen.

Zij vindt rust in de woning van de heer doordat het afgelegen ligt met een mooi uitzicht.

Zij bevestigt een relatie te hebben met de heer, dat ze elkaar helpen wanneer nodig maar op dit moment niet samen te wonen.

Zij zou in de toekomst wel willen gaan samenwonen indien de revalidatie en relatie goed vorderen.

- Verhoor 06.02.2023 van de heer

Hij verklaart een relatie te hebben die emotioneel verder gaat dan vriendschap. Ze vertrouwen elkaar blindelings.

Hij blijft af en toe bij mevrouw slapen indien zij de volgende dag naar een afspraak moet of wanneer het reeds laat is.

Hij heeft een hond en hij kan dus niet lang afwezig blijven van zijn adres.

Mevrouw blijft eveneens af en toe bij hem slapen.

Over het algemeen wonen beiden op hun eigen adres

- Opvraging nutsvoorzieningen.

Het elektriciteitscontract van het appartement van mevrouw staat voor de periode van 21/08/2021 tot 16/05/2022 op naam van de heer

Het waterverbruik op het adres van mevrouw is hoog voor de periode van 25/10/2021 tot en met 09/11/2022.

Voor de rest kunnen er geen conclusies getrokken worden uit deze gegevens.

Naar aanleiding van de beslissing van het fraudeplatform (zie bijlage 2) wordt het dossier van de heer definitief herzien op basis van de samenwoning vanaf 21.08.2021. Hierdoor vervalt voor meneer het recht op een sociale toeslag voor de periode vanaf 01.09.2021 tot en met

30.06.2023, waarbij deze betaling vanaf 01.09.2022 verloopt via de 1/3de-2/3de verdeelsleutel. Bijkomend verviel eveneens het recht op de extra supplementaire sociale toeslag over november 2022 en april 2023. Hierdoor heeft meneer een debet ten bedrage van 917,78 EUR over deze periode. Tot slot vervalt het verder recht op een sociale toeslag vanaf 01.07.2023

Onze beslissing werd met ons schrijven van 08.08.2023 aan meneer kenbaar gemaakt.

Het is tegen deze beslissing dat meneer in beroep gaat.

De gegrondheid

Wij beschouwen het verzoekschrift als ongegrond voor de periode vanaf 21.08.2021.

Sedert de opstart van het dossier van meneer voor zijn kleinzoon is er door onze diensten een sociale toeslag uitgekeerd. Dit gebeurde op basis van het inkomen van meneer aangezien hij volgens het rijksregister alleen woont met het kind Voor het onderzoek naar de gezinsinkomsten verwijzen wij naar Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – item 4. en de respectievelijke T/5 mededelingen van het VUTG.

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Item 2.1.

Artikel 18 van het decreet bepaalt dat het recht op sociale toeslag afhangt van de inkomsten van het gezin.

Artikel 2, §1 van het BVR (Besluit van de Vlaamse Regering) sociale toeslagen stelt dat bij de berekening van de inkomsten van het gezin rekening wordt gehouden met de inkomsten van beide begunstigen voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen². Als er maar één begunstigde is of als de begunstigen op een verschillend adres wonen, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie de begunstigde een feitelijk gezin vormt.

[...]

De samenwoning blijkt in de eerste plaats uit een gemeenschappelijk domicilie in het Rijksregister.

Een 'feitelijk gezin' wordt in de BVR Sociale Toeslagen, artikel 1, 2° omschreven als: "een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen het zij financieel het zij op een andere ondersteunende manier".

'In de feiten' werden reeds de elementen aangehaald waardoor onze diensten meneer als samenwonend beschouwen. Meneer brengt mevrouw o.a. naar haar afspraken in het kader van de revalidatie. De nutsvoorzieningen van mevrouw hebben een periode op naam van meneer gestaan. Uit eigen verklaringen, verklaringen van bureaus en vaststellingen van de politie blijkt dat beiden een duurzame relatie hebben waarbij beiden op regelmatige basis bij elkaar verblijven. We

² Dit geldt ook wanneer 2 verwanten andere dan de ouders samen de begunstigenkern vormen en op hetzelfde adres wonen. Als de tante en de grootmoeder samen de begunstigenkern vormen, vormen zij ook samen de inkomstenkern.

beschouwen beiden als samenwonend omdat een afwijking van het rijksregister mogelijk is door vaststellingen gemaakt door een andere overheidsdienst zoals de politie.

Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – Item 2.2.2.

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens uit het Rijksregister kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1. Een controle door de gezinsinspecteur.
2. Een vaststelling gemaakt door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

[...]

Om deze reden heeft de toegekende toeslagen over de periode van 01.09.2021 tot en met 31.06.2023 opnieuw onderzocht.

Uit het inkomensonderzoek in de nieuwe combinatie van inkomensverstrekkers (zie ook bijlage 3) is gebleken dat de gezamenlijke belastbare beroepsinkomsten en/of uitkeringen over het fiscale jaar 2018, 2019 en 2020 hoger liggen dan de toegelaten maximum grensbedragen. Wij verwijzen hiervoor opnieuw naar Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 – item 4. en de respectievelijke T/5 mededelingen van het VUTG.

Periode	KI-test	Inkomenscategorie	Actieve kinderen	Kenmerken
Periode fiscaal ja. gezin: 22/04/2021 - ...				
01/09/2018 - ...	/	Inkomen (fisc.) gestuurd / €	1	1*
01/09/2018 - 31/08/2018	Niet nodig	Hoog gestuurd / €	1	1*
01/09/2018 - 31/12/2018	Niet nodig	Hoog gestuurd / €	1	1*
01/09/2018 - 31/08/2019	Geslaagd	Hoog gestuurd / €	1	1*
01/09/2018 - 31/12/2019	Geslaagd	Hoog gestuurd / €	1	1*
01/09/2019 - 31/08/2020	Geslaagd	Hoog gestuurd / €	1	1*
01/09/2019 - 31/12/2020	Geslaagd	Hoog gestuurd / € & 2	1	1*
22/04/2021 - 31/09/2021	Geslaagd	Hoog gestuurd / € & 2	1	1*
Periode fiscaal ja. gezin: 01/09/2021 - 31/08/2021				
01/09/2021 - 31/08/2021	Niet nodig	Laag gestuurd / € & 2	1	1 & 1*

Ondertussen werden de definitieve fiscale gegevens over het fiscale jaar 2021 van meneer en mevrouw ontvangen waardoor wij eveneens op basis van deze gegevens kunnen concluderen dat er geen recht is op de sociale toeslag voor de periode 01.09.2021 – 31.12.2021.

Doordat het recht op een sociale toeslag voor de maanden 11.2022 en 04.2023 verviel in de nieuwe combinatie van inkomensverstrekkers verviel eveneens het recht op de supplementaire toeslag over deze maanden.

Artikel 18/1 Groeipakketdecreet

Voor elk kind dat in november 2022 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in artikel 18, wordt het bedrag, vermeld in artikel 18, tweede lid, voor de maand november 2022 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Het bedrag van 100 euro, vermeld in het eerste lid, wordt in afwijking van artikel 4 niet geïndexeerd.

Tot slot werd er vastgesteld dat er geen verder recht was op de sociale toeslag vanaf 01.07.2023 in de lopende toekenningsperiode. Ondertussen werd eveneens vastgesteld dat er geen recht is op een sociale toeslag in de huidige toekenningsperiode.

Om de hierboven vermelde redenen en het feit dat meneer geen nieuwe elementen aanbrengt in zijn verzoekschrift acht de eis van meneer tot nietigverklaring van onze beslissingen, als ongegrond.

Gelieve op alle briefwisseling steeds ons kenmerk te vermelden:

Voor meer informatie kan u ons steeds bereiken op

1. P.V. d.d. 06/01/2023, navolgend P.V.'s d.d. 06/02/2023 en d.d. 07/02/2023
2. FR_905_20230803_27
3. Feitelijk gezin CGPA"

5. Beoordeling in rechte:

5.1. Algemene regels met betrekking tot begunstigden bij plaatsing:

Het kind is sinds 23 juni 2021 bij verzoeker, zijn grootvader, gedomicilieerd. Er is sprake van een perspectiefbiedende pleegplaatsing sinds 22 juli 2021. Sinds 3 augustus 2022 is het kind geplaatst in CKG Het kind is nog steeds bij verzoeker gedomicilieerd.

De regels met betrekking tot de aanwijzing van de begunstigden, specifiek in het kader van plaatsing, luiden als volgt:

Artikel 59 Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

"§1. Als één ouder of beide ouders, als begunstigden van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, het rechtgevende kind niet hoofdzakelijk opvoedt of opvoeden, kan de werkelijke opvoeder of kunnen twee werkelijke opvoeders de begunstigde of begunstigden voor het rechtgevende kind worden.

Er ontstaat een weerlegbaar vermoeden van hoofdzakelijke opvoeding als het kind zijn woonplaats heeft bij de werkelijke opvoeder of bij de werkelijke opvoeders.

De werkelijke opvoeder kan of de twee werkelijke opvoeders kunnen worden aangewezen door een tussenkomst van een publiekrechtelijke overheid of instelling, of door een uitspraak van de bevoegde rechtbank. De meest gerede partij bezorgt de gerechtelijke uitspraak aan de uitbetalingsactor.

§2. Als een rechtgevend kind door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een pleeggezin wordt geplaatst overeenkomstig artikel 2, 6° en 7°, van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van de pleegzorg, wordt de pleegzorger, vermeld in artikel 2, 12°, van hetzelfde decreet, gezien als de werkelijke opvoeder voor de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om bijkomend een andere persoon aan te duiden als begunstigde.”

Artikel 68 Groeipakketdecreet bepaalt:

“§ 1. Als een rechtgevend kind door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling wordt geplaatst, wordt de uitbetaling van de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, met uitzondering van het startbedrag geboorte, het startbedrag adoptie en de pleegzorgtoeslag, verdeeld tussen de instelling en de begunstigden.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de toekennings- en verdelingsregels, vermeld in paragraaf 1, van de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in paragraaf 1, tussen de instelling en de begunstigden. De Vlaamse Regering kan hiertoe ook de overheid aanduiden aan wie het deel van de toelage bestemd voor de instelling dient te worden toegekend.

(...).”

Art. 8 BVR Begunstigden bepaalt:

“De gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, van het Groeipakketdecreet van 2018, verschuldigd voor een rechtgevend kind dat door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling is geplaatst als vermeld in artikel 68, § 1, van het Groeipakketdecreet van 2018, worden voor twee derde aan die instelling en voor één derde aan de begunstigden betaald.

(...).”

5.2. Sociale toeslag:

De regels met betrekking tot de sociale toeslag zijn terug te vinden in artikel 18 Groeipakketdecreet, dat het volgende bepaalt (oorspronkelijke versie):

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met 2 rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro ontvangen;

(...).

Als het rechtgevende kind is geplaatst door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een pleeggezin, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, in het pleeggezin volledig meegeteld.”

Artikel 18/1 Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

“Voor elk kind dat in november 2022 recht geeft op een maandelijkse sociale toeslag als vermeld in

artikel 18, wordt het bedrag, vermeld in artikel 18, tweede lid, voor de maand november 2022 eenmalig verhoogd met 100 euro.

Het bedrag van 100 euro, vermeld in het eerste lid, wordt in afwijking van artikel 4 niet geïndexeerd."

Op basis van het voornoemde is het recht op de sociale toeslag afhankelijk van de inkomsten van het gezin.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering is bepaald wat moet worden verstaan onder het begrip 'gezin' voor het toetsen van de inkomsten (cf. artikelen 1, 2°, 2 en 3 van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag – hierna BVR Sociale Toeslagen genoemd).

Aldus wordt een **feitelijk gezin** gedefinieerd als: *"een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, **samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier**"* (art. 1, 2° BVR Sociale toeslagen).

Art. 2, §1, tweede lid BVR Sociale Toeslagen bepaalt:

"Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen."

Het samenwonen blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister (art. 3, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door hetzij:

- 1° een controle door de gezinsinspecteur;
- 2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
- 3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
- 4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont (art. 3, §3 BVR Sociale Toeslagen).

Artikel 3, §4 BVR Sociale Toeslagen bepaalt:

"§4. De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

- 1° *een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;*
- 2° *een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;*
- 3° *een attest van detentie;*
- 4° *een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;*
- 5° *een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;*

³ Artikel 2, §2, 1° bepaalt: *"Als de begunstigde samenwoont met meerdere niet-verwante personen, wordt hij geacht een feitelijk gezin te vormen met, in afdalende volgorde van voorrang:*

- 1° *de persoon met wie de begunstigde gehuwd is, als vermeld in artikel 3, §1, 16°, van het Groeipakketdecreet van 2018;"*

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;

9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;

10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;

11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;

12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

(...)"

Om het gezinsinkomen van verzoeker te bepalen, dient er derhalve eerst te worden bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden.

Het aldus bekomen gezinsinkomen moet vervolgens getoetst worden aan de toepasselijke inkomensgrenzen om zo te bepalen of er recht is op een sociale toeslag.

I.c. heeft de discussie betrekking op de vraag of verzoeker vanaf augustus 2021 al dan niet een feitelijk gezin vormde met mevrouw en of er aldus voor de berekening van het recht op de sociale toeslag vanaf 1 september 2021 rekening gehouden dient te worden met het inkomen van verzoeker of met het inkomen van zowel verzoeker als van mevrouw Verzoeker stelt daarbij dat mevrouw instond als mantelzorger, maar dat zij geen gezin vormen en geen koppel zijn.

Aangezien er i.c. geen samenwoning blijkt uit het Rijksregister, zal dienen nagegaan te worden of de vorming van een feitelijk gezin bewezen wordt.

5.3. Toepassing in casu

* Er dient te worden vastgesteld dat verzoeker sedert 26 oktober 2010 tot op heden ingeschreven is op het adres te Het kind is vanaf 23 juni 2021 tot op heden bij hem gedomicilieerd. Mevrouw was van 6 februari 2021 tot 25 oktober 2021 gedomicilieerd op het adres te, waar eveneens de vader van verzoeker gedomicilieerd was. Sinds 25 oktober 2021 is mevrouw gedomicilieerd op het adres te

Er is dus nooit een gezamenlijk domicilie-adres van beiden geweest.

* Uit het begrip 'feitelijk gezin' volgt dat in het kader van het Groeipakket rekening moet worden gehouden met het geheel van feitelijke elementen die kunnen wijzen op het in mindere of meerdere mate gezamenlijk regelen van het huishouden (financieel of op een andere ondersteunende manier).

Met betrekking tot het begrip 'feitelijk gezin', kan verwezen worden naar volgende bepalingen in het vonnis d.d. 15 maart 2023 van de Arbeidsrechtbank te Gent (afdeling Brugge), onuitg.:

“Het begrip 'feitelijk gezin' wordt in de reglementering inzake het Groeipakket en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering heel ruim omschreven. Iedere leefeenheid waarbij personen die geen bloed- of aanverwanten zijn tot en met de derde graad, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier wordt als feitelijk gezin beschouwd.

Uit deze definitie vloeit voort dat er sprake is van samenwoning wanneer voldaan is aan de volgende twee cumulatieve voorwaarden: (a) het onder hetzelfde dak samenleven van twee of meer personen (het materiële criterium) en (b) het in hoofdzaak gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden (het economisch/sociaal criterium).

Het eerste criterium, het «samenleven onder hetzelfde dak», is een feitelijke toestand (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461). Er is daarom niet vereist dat de samenwonenden allen op hetzelfde adres zijn ingeschreven (Cass. 13 januari 1986, RW 1986-87, 815; Cass. 10 mei 1993, Soc. Kron. 1994, 83). Er kan maar sprake zijn van «samenleven onder hetzelfde dak» als de betreffende personen een gemeenschappelijke leefruimte hebben (Arbrb. Luik 21 april 1999, JLMB 2000, 1446) en als zij geregeld aanwezig zijn onder hetzelfde dak, zonder dat vereist is dat zij ononderbroken aanwezig zijn (Cass. 7 oktober 2002, NJW 2002, 461).

Het tweede criterium, het «gemeenschappelijk regelen van de huishoudelijke aangelegenheden», is evenzeer een feitenkwestie (Cass. 10 mei 1993, JTT 1994, 89). Samenwoning vereist niet dat de inkomsten van de betrokkenen in hun totaliteit in gemeenschap zijn gebracht en dat hun vermogens zijn vermengd (Cass. 24 januari 1983, RW 1983-84, 923; Arbrb. Brussel 23 juli 2009 en 26 april 2010, Soc.Kron 2011, 124). Er is evenmin vereist dat een globaal budget voorhanden is (Arbrb. Mechelen 20 februari 1980, RW 1980-81, 792; Arbrb. Brussel 2 februari 2010, Soc. Kron. 2011, 121). In een arrest van 9 oktober 2017 oordeelde het Hof van Cassatie dat, om in het kader van de werkloosheid te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak leven, hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen, het niet volstaat dat zij een economisch-financieel voordeel halen uit het delen van de woning, maar ook dat zij hun activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woning en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen (Cass. 9 oktober 2017, AR nr. S.16.0084.N, www.cass.be). De nadruk wordt hier dus gelegd op het sociale aspect. Dit sociaal criterium vindt ook in de definitie van de Besluiten van de Vlaamse Regering een duidelijke weerklink. Het elkaar ondersteunen op het gebied van het regelen van het huishouden volstaat volgens dat besluit immers om te kunnen besluiten tot een feitelijk gezin, zonder dat er noodzakelijk sprake moet zijn van enige financiële verwevenheid of economisch voordeel. Dit blijkt duidelijk uit de zinsnede 'hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier'.”

* Uit het strafdossier⁴ blijkt het volgende:

- Aanvankelijk pv nr. d.d. 06.01.2023 (beknopte weergave):

Uit nazicht van het Rijksregister blijkt het volgende:

- Verzoeker is sinds 26 oktober 2021 ingeschreven te
- Het kind was sinds 10 maart 2021 ingeschreven bij zijn ouders te; Sinds 23 juni 2021 is hij ingeschreven te

⁴ De Geschillencommissie kreeg toestemming van het arbeidsauditoraat te om de stukken van het strafdossier aan te wenden in de procedure voor de Geschillencommissie.

- Mevrouw was sinds 11 april 2002 ingeschreven te Sinds 6 februari 2021 was zij ingeschreven te (Niet-verwante (vader) intussen overleden. Sinds 25 oktober 2021 is zij ingeschreven te

Interventie 2 augustus 2022:

Er wordt aan de politie gevraagd om een interventie te doen op de omdat het kind niet naar de afspraak in de instelling werd gebracht. Op het adres van te heeft de ploeg van politiezone niemand kunnen aantreffen. De burens zouden aan de politie verteld hebben dat ze het koppel reeds veertien dagen niet hadden gezien en dat ze op het adres te zouden zijn.

De heer vertelt de politie op 2 augustus 2022 dat het koppel tijdens de herfst-wintermaanden in verblijft en dat ze in de zomer naar het adres komen gezien ze hier een grote hond hebben en graag buiten leven in de zomer.

Buurtonderzoek

De wijkinspecteur deed in de week van 13 januari 2023 nazicht op het adres (toevoeging van de Geschillencommissie: zijnde het adres van verzoeker). Zowel de heer als mevrouw werden aangetroffen. De heer vroeg of zijn kleinzoon reeds van zijn adres was uitgeschreven aangezien hij verblijft in een instelling.

Aangezien het een afgelegen woning in de bossen betreft, kan er geen buurtbevraging gebeuren.

Buurtonderzoek

Op 9 januari 2023 werd de wagen van de heer niet aangetroffen in de buurt van het adres te (toevoeging van de Geschillencommissie: zijnde het adres van mevrouw), maar het appartementsgebouw beschikt over een ondergrondse parkeergarage zonder vrije toegang.

Op 11 maart 2023 werd een buurtbevraging uitgevoerd in het appartementsgebouw. De burens vertellen dat mevrouw inderdaad in het gebouw woont en dat de heer op regelmatige basis op bezoek is, maar volgens hen nog steeds in woont.

De heer zou zich op regelmatige basis op het grondgebied van bevinden, wat blijkt uit verschillende meldingen die door de heer gebeurd zijn, nl.:

- Op 18 april 2022 meldt de heer een loslopende hond in de (nabij het).
- Op 24 april 2022 meldt de heer een samenscholing op het

- Navolgend pv nr. d.d. 6 februari 2023 (beknopte weergave):

In het verhoor van mevrouw d.d. 6 februari 2023 stelt zij het volgende:

Dat haar werkelijke verblijfplaats haar adres van inschrijving betreft, nl. te Zij was 34 jaar lang zelfstandig thuisverpleegster, maar zij kreeg een hersenletsel in augustus 2021, waardoor zij nu een invaliditeitsuitkering geniet.

Wat betreft haar relatie met stelt zij dat deze begonnen is als vriendschap, dat zij nadien hulp heeft geboden om in de springen bij de hulp voor zijn kleinzoon. Na verloop van tijd is zij een relatie gestart met Zij geeft nog aan dat zij al twee huwelijken achter de rug heeft, dus wat meegemaakt heeft en niet wil samenwonen met een man, dat zij eerst terug wat zelfstandiger wilt worden.

Verder stelt zij het volgende met betrekking tot haar relatie met verzoeker:

“Wij wonen nog steeds elk apart. woont op zijn adres te en ik in mijn appartement te We slapen wel geregeld samen. Dit zowel te als te helpt mij ook vaak met verplaatsingen op doktersafspraken. Ik moet bijvoorbeeld woensdag in zijn bij een psychiater, ik geraak hier echter zelf niet omdat ik geen rijbewijs heb. Dinsdag slapen wij dan samen zodat woensdagochtend met mij naar de doktersafpraak kan rijden. Wij slapen echter niet elke nacht samen. Soms blijft in en ik in

Het appartement in is mijn eigendom, uiteraard betaal ik hier wel nog steeds een lening op. Het huis van is eigenlijk van zijn vader. woont er echter al heel lang. De vader van is onlangs gestorven. Het huis in de komt uiteindelijk wel aan toe, maar dat moet nog officieel op papier komen.

Bij vind ik rust. Zijn woning is gelegen op een groot stuk grond. Als ik daar opsta, zie ik de paarden staan. Dat geeft mij rust. Ik verblijf er graag, maar woon nog steeds in mijn appartement.

Op termijn wil ik wel dat wij kunnen gaan samenwonen. Maar ik wil eerst afwachten hoe mijn hersenletsel evolueert en hoe onze relatie evolueert. Zoals ik al zei, heb ik in het verleden al eens iemand moeten uitkopen na een stukgelopen huwelijk. Ik wil dit niet allemaal nog eens moeten meemaken. Ik wil eerst terug een zelfstandige vrouw zijn, vooraleer ik terug dergelijke risico's neem in een relatie.

Ik begrijp niet goed wat wij verkeerd gedaan hebben. Wij hebben een relatie en helpen elkaar wanneer nodig. Wij slapen soms samen maar wonen op dit moment nog niet samen.”

In het verhoor d.d. 6 februari 2023 geeft verzoeker het volgende aan:

Dat zijn werkelijke verblijfplaats het adres van inschrijving betreft, nl. Hij geeft aan dat hij een invaliditeitsuitkering ontvangt en sinds een 12-tal jaren geen beroep meer uitoefent omwille van een zware depressie en angststoornis, waar hij zware medicatie voor neemt.

Hij geeft ook aan dat zijn relatie met begonnen is doordat zij hulp had geboden in de periode dat het slecht met hem ging. Zij was thuisverpleegster. Doordat zijn zoon niet meer voor zijn kleinzoon kon zorgen, is het kind bij hem komen wonen, waarvoor hij wel wat hulp kon gebruiken.

Hij geeft aan dat ernstig ziek geworden is en zelfs in coma heeft gelegen. Hij geeft aan haar wat terug door haar te helpen. Hij heeft geholpen haar meubels te verplaatsen; ze kan ook niet met de auto rijden dus hij helpt haar ook met verplaatsingen.

Verder stelt hij het volgende met betrekking tot zijn relatie met mevrouw:

“Mijn relatie met is ingewikkeld te beschrijven. Onze relatie gaat emotioneel wel iets verder dan alleen vriendschap. Wij zijn er voor elkaar en vertrouwen elkaar blindelings. Wij hebben echter geen seksuele relatie. Wij hebben daar momenteel samen geen behoefte aan. is ook nog heel erg aan het revalideren.

Als 's morgens ergens vroeg heen moet, blijf ik bij haar slapen zodat ik haar 's morgens kan brengen. Als ik 's avonds nog laat bij ben, blijf ik daar ook slapen omdat het dan al laat is om naar huis te gaan. Ik verblijf echter meestal op mijn adres te Ik heb heel wat dieren die verzorging nodig hebben. Ik heb bijvoorbeeld ook een hond die altijd aan de woning op de zit. Ik kan hem ook niet te lang alleen laten.

Af en toe blijft ook op de slapen. is bijvoorbeeld nu ook gestart in een breiclub om haar hersenen te trainen. Hiervoor heeft ze wel wat hulp nodig met telwerk etc., daar probeer ik haar dan zo veel mogelijk mee te helpen en dan blijft ze al eens op de Ze zegt mij ook dat ze enorm rust ervaart wanneer ze daar is. Om haar deze rust te gunnen in de moeilijke periode blijft ze dan ook soms op mijn adres slapen.

Over het algemeen wonen wij gewoon elk op ons eigen adres. Ik wil voorlopig ook niet samen wonen. Ik denk dat dit voorlopig ook nog wil. Het is voor haar belangrijk momenteel zo weinig mogelijk prikkels te moeten verweren. De gebeurtenis van haar ziekte was voor heel zwaar. Ze moet eerst op zichzelf kunnen herstellen.”

- Navolgend pv nr. d.d. 7 februari 2023 (beknopte weergave):

Met betrekking tot het elektriciteitsverbruik op (toevoeging Geschillencommissie: adres van verzoeker) blijkt het volgende:

“De contracten werden steeds afgesloten op naam van

Wij stellen vast dat er geen opmerkelijke verschillen zijn in het gebruikte jaarlijkse volume tijdens deze periode. Het volume voor de periode 21/03/2021 – 01/04/2022 is licht gestegen.

In de periode 23/02/2018 – 20/03/2019 betreft het verbruik 5277 kWh.

In de periode 20/03/2019 – 01/04/2020 betreft het verbruik 5143 kWh.

In de periode 01/04/2020 – 31/03/2021 betreft het verbruik 4071 kWh.

In de periode van 31/03/2021 – 01/04/2022 betreft het verbruik 7773 kWh.

Op basis van deze gegevens kunnen wij stellen dat het pand nog steeds bewoond wordt.”

Met betrekking tot het waterverbruik blijkt het volgende:

“OP 06/02/2023 vernemen wij van dat op het adres (...) geen watermeter staat. De private waterwinning op het adres staat bij op naam van”

Het elektriciteitsverbruik op het (toevoeging Geschillencommissie: adres van mevrouw) blijkt het volgende:

“Tot 21/08/2021 stond het contract op naam van de bouwfirma Dit gezien het appartementsgebouw een nieuwbouwcomplex bevat.

Op 21/08/2021 is een contract gestart op naam van tot en met 16/05/2022.

Op 16/05/2022 is een energiecontract afgesloten op naam van met als einddatum 31/12/2154.

..... heeft zich op 25/10/2021 ingeschreven op bovenstaand adres. De periode daarvoor werd de elektriciteit gebruik door de bouwfirma van het appartementencomplex.

Voor de periode 09/12/2021 – 16/05/2022 komt het totaalverbruik elektriciteit op 10.745 kWh.

Voor de periode 16/05/2022 – 01/10/2022 komt het totaalverbruik op 5.016 kWh.

Voor de periode 01/10/2022 – 01/01/2023 komt het totaalverbruik op 898 kWh. De laatste periode betreft ongeveer de helft in lengte van voorgaande perioden.

Voor het verbruik van gas stellen wij vast dat het verbruik voor de periode 21/08/2021 – 19/01/2022 8889 kWh betreft – deze opname betreft een aangepaste meterstand door de DNB.

Voor de periode 19/01/2022 – 16/05/2022 (4 maanden) komt het verbruik op 8108 kWh.
Voor de periode 16/05/2022 – 25/08/2022 (3 maanden) komt het verbruik op 684 kWh.”

Met betrekking tot het waterverbruik blijkt het volgende:

“Over het adres (...) vernemen wij van dat het adres staat op naam van sinds 25/10/2021. Voordien stond het adres geregistreerd op naam van een bouwbedrijf. Het verbruik tussen 25/10/2021 en 09/11/2022 betreft 122 m³.”

Het dossier van verzoeker werd op 3 augustus 2023 eveneens voorgelegd aan het fraudeplatform van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, waarbij geen fraude werd weerhouden omdat er *“twijfel is over het wilselment. De begunstigde helpt de invalide partner”*.

Verwerende partij weerhield op basis van het strafonderzoek en de vaststellingen van de politie dat verzoeker en mevrouw samenwonen en een feitelijk gezin vormen in de periode van 1 september 2021 tot op heden, waardoor de sociale toeslag werd teruggevorderd voor de periode van 1 september 2021 tot 30 juni 2023. Er werd voor de periode nadien door verwerende partij geen sociale toeslag meer toegekend aan verzoeker.

De Geschillencommissie wijst erop dat er tegenstrijdigheden zijn in de verklaringen van verzoeker en mevrouw Zo zouden zij in augustus 2022 aan de politie hebben aangegeven dat zij in de zomer voornamelijk in de woning van verzoeker verblijven en dat zij in de winter in de woning van mevrouw verblijven. Er wordt door verzoeker echter aangegeven dat hij nooit lang weg kan blijven uit zijn woning te, aangezien hij dient in te staan voor verzorging van zijn dieren daar.

In hun respectievelijk verhoren geven verzoeker en mevrouw aan dat zij een relatie hebben, doch dat er geen sprake is van samenwoning, dat zij op regelmatige basis bij elkaar overnachten en dat zij elkaar helpen wanneer nodig. Zo helpt verzoeker mevrouw met haar verplaatsingen omdat zij niet met de auto kan rijden, hij brengt haar dan bijvoorbeeld naar haar doktersafspraken; hij helpt haar eveneens met bijvoorbeeld telwerk.

In het verzoek dat verzoeker richtte aan de Geschillencommissie gaf verzoeker aan dat mevrouw instond als mantelzorger, doch dat zij geen gezin vormen en geen koppel zijn (wat dus in tegenspraak is met de eerdere verklaringen aan de politie van zowel verzoeker als van mevrouw). De Geschillencommissie merkt echter op dat verzoeker geen attest van mantelzorg bijbrengt, hoewel daarom verzocht werd door het secretariaat van de Geschillencommissie.

Uit de gegevens van de nutsvoorzieningen kan enkel worden afgeleid dat er een verbruik is op beide adressen, wat in elk geval ook overeenstemt met de verklaring van verzoeker en mevrouw dat zij om het half jaar op de ene dan wel op de andere plaats verblijven. De politie stelt zelf dat er geen opmerkelijke verschillen zijn vast te stellen, enkel dat het elektriciteitsverbruik iets hoger lag in de periode van 21 maart 2021 tot 1 april 2022 op het adres van verzoeker. In de periode van 21 augustus 2021 tot en met 16 mei 2022 stond het elektriciteitscontract van de woning van mevrouw te op naam van verzoeker.

Op basis van de verschillende elementen in het dossier, oordeelt de Geschillencommissie dat er sprake blijkt te zijn van het vormen van een feitelijk gezin in de zin van het BVR Sociale Toeslagen: er is immers sprake van een leefeenheid waarin twee personen feitelijk samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier, wat i.c. het geval is.

Hoewel mevrouw mogelijks niet de hele tijd bij verzoeker verblijft, is er wel degelijk sprake van feitelijke gezinsvorming. Het gaat in het kader van de Groeipakketreglementering om de begrippen 'feitelijk gezin', 'leefeenheid', 'het vormen van het huishouden'. Het gaat niet over de intensiteit van de amoureuze relatie.

Er lijkt i.c. sprake te zijn van samenwoning op duurzame en regelmatige basis waarbij de wetgeving geenszins vereist dat de samenwoning volledig of dagelijks is. Betrokkenen verblijven regelmatig bij elkaar (ook 's nachts), verzoeker en mevrouw bieden hulp en bijstand aan elkaar, ... Er is geen volledige samenvoeging van financiën of het voorhanden zijn van een gezamenlijke rekening vereist.

Daarbij kan eveneens verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak, waaruit blijkt dat ook een bijdrage op een andere manier dan louter financieel kan leiden tot het bestaan van een feitelijk gezin.

Het Hof van Cassatie heeft destijds, in een arrest van 18 februari 2008⁵, geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. Dat een van de samenwonenden geen inkomsten heeft, sluit het bestaan van een feitelijk gezin niet uit.

In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in zijn arrest van 9 oktober 2017⁶ dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Voorbeelden van huishoudelijke aangelegenheden zijn het onderhoud van de woonst, de inrichting ervan, de was, de boodschappen, of het bereiden en nuttigen van de maaltijden.

Het voormelde cassatiearrest van 9 oktober 2017 legde dus de nadruk op de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden. Het Hof vermeldt daarvoor veel feitelijke elementen die bij de beoordeling meespelen.

Concreet veronderstelt de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden het samen vervullen van bepaalde huishoudelijke taken. Er moet niet enkel met dergelijke financiële aangelegenheden rekening worden gehouden, want écht samenwonen betekent ook dat verschillende huishoudelijke taken, onderhoud van de ruimtes, de was, het bereiden van maaltijden, enz. gezamenlijk worden uitgevoerd.

Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018⁷.

Verzoeker en mevrouw mogen dan wel een apart domicilieadres hebben, als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinsvorming blijkt, zoals voorzien in art. 3, §3, 2° BVR Sociale Toeslagen; in casu verwijst de Geschillencommissie hierbij naar de vaststellingen die de bevoegde politiediensten verrichtten, meer bepaald naar de eigen verklaringen van verzoeker en mevrouw

⁵ Cass. 18 februari 2008, AR nr. S.07.0041.F.

⁶ Cass. 9 oktober 2017, AR nr. 16.0084.N.

⁷ Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0039.F; Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0024.F.

Verwerende partij heeft bijgevolg terecht rekening gehouden met het inkomen van verzoeker en mevrouw en is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de sociale toeslag in de periode van september 2021 tot en met juni 2023 en de stopzetting van de sociale toeslag vanaf juli 2023.

Verzoeker stelt dat mevrouw zijn mantelzorger is. De Geschillencommissie kreeg geen reactie van verzoeker op haar vraag per e-mail d.d. 25 januari 2024 om daarover een attest bij te brengen.

De Geschillencommissie wijst er immers op dat art. 3, § 4, 4° BVR Sociale Toeslagen bepaalt dat een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is met wie de begunstigde gehuwd is, de vorming van een feitelijk gezin kan weerleggen.

De Geschillencommissie verwijst volledigheidshalve naar art. 3 van de Wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorger (BS 6 juni 2014), dat het volgende bepaalt:

“§ 1 De mantelzorger is de persoon die doorlopende of regelmatige hulp en bijstand verleent aan de geholpen persoon.

§ 2 [Om de erkenning te verkrijgen, vervult de mantelzorger tegelijkertijd de volgende voorwaarden:

1° een vertrouwensrelatie of een nauwe, affectieve of geografische relatie opgebouwd hebben met de geholpen persoon;

2° een bestendig en daadwerkelijk verblijf in België hebben;

3° ingeschreven zijn in het bevolkings- of vreemdelingenregister in de zin van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.]

§ 3 Daarnaast moeten de volgende uitoefeningsvoorwaarden vervuld zijn:

1° de bijstand en hulp niet beroepshalve, kosteloos en in samenwerking met ten minste een professionele zorgverlener verstrekken;

2° rekening houden met het levensproject van de geholpen persoon.

§ 4 Per geholpen persoon kan of kunnen de mantelzorger(s), met het akkoord van de geholpen persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger, een erkenningsaanvraag indienen door middel van een verklaring op erewoord bij het ziekenfonds van de mantelzorger(s).”

Art. 3bis § 2 bepaalt dat de Koning de procedure voor de aanvraag tot erkenning en de aanvraag voor het verkrijgen van de sociale rechten bepaalt.

Art. 4/3 bepaalt:

“De mantelzorger dient, met het akkoord van de geholpen persoon of zijn wettelijke vertegenwoordiger, een erkenningsaanvraag in bij het ziekenfonds door middel van een verklaring op erewoord.”

Art. 4 van het Koninklijk Besluit van 16 juni 2020 tot uitvoering van de wet van 12 mei 2014 betreffende de erkenning van de mantelzorger en de toekenning van sociale rechten aan de mantelzorger (B.S. 25 juni 2020) bepaalt daarbij nog het volgende:

“De mantelzorger dient de aanvraag tot erkenning bedoeld in artikel 4/3 van de wet bij zijn ziekenfonds in door middel van de verklaring op erewoord waarvan het model als bijlage bij dit besluit is gevoegd. De verklaring op erewoord die door het ziekenfonds gebruikt wordt, moet minstens de elementen uit het model bevatten. Het model kan door de bevoegde minister aangepast worden.”

Indien verzoeker een attest van mantelzorg kan bijbrengen, dient hij dit over te maken aan verwerende partij, die dan op haar beurt het recht van verzoeker op een sociale toeslag opnieuw kan onderzoeken.

6. Beslissing

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van verzoeker ontvankelijk doch **ongegrond** is in die zin dat dient te worden vastgesteld dat verzoeker in de periode van september 2021 tot en met 30 juni 2023 (periode van terugvordering) samenwoont en een feitelijk gezin vormt met mevrouw, overeenkomstig artikel 3, §3, 2° BVR Sociale toeslagen.

Zodoende dient de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 8 augustus 2023 te worden bevestigd; verwerende partij is bijgevolg terecht overgegaan tot terugvordering van de sociale toeslag voor de periode van 1 september 2021 tot en met 30 juni 2023. Indien verzoeker een attest van mantelzorg kan bijbrengen, dient hij dit over te maken aan verwerende partij, die dan op haar beurt het recht van verzoeker op een sociale toeslag opnieuw kan onderzoeken.

Aldus uitgesproken te Brussel op **9 februari 2024**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en de heer Maarten Vankeersbilck (KidsLife), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens